

TURUN YLIOPISTOSÄÄTIÖN STRATEGIA

Turun Yliopistosäätiö on toiminut nykymuotoisena vuodesta 1974, jolloin Turun yliopisto valtiollistettiin. Yksityisen yliopiston lahjoitusvaroista saatiin peruspääoma Turun yliopiston toimintaa tukevalle säätiölle.

Turun Yliopistosäätiön tarkoituksena on edistää ja tukea Turun yliopiston toimintaa. Säätiön tärkeimpinä toimintamuotoina ovat säätiön hallinnoitavana olevat rahastot, joiden tuotoista säätiö jakaa vuosittain merkittävän määrän apurahoja. Lisäksi Turun Yliopistosäätiö omistaa useita kulttuurikohteita, joiden toiminnalla ja ylläpidolla toteutetaan säätiön perustarkoitusta eli edistetään Turun yliopiston tarkoituksien saavuttamista.

Turun Yliopistosäätiön toimielimiä ovat valtuuskunta ja hallitus. Niissä on mukana Turun yliopiston, Turun kaupungin, Turun Suomalaisen Yliopistoseuran sekä elinkeino- ja yhteiskuntaelämän edustajia.

1. Varallisuuden hoito

1.1 Sijoitustoiminta

Turun Yliopistosäätiön sijoitustoiminnan tarkoitus on säätiön varsinaisen toiminnan – Turun yliopiston tukemisen – rahoitus. Sijoitustoiminta on pitkäjänteistä, varmaa ja tuloa tuottavaa. Tavoitteena on sekä varallisuuden kasvu että jaettavien apurahojen reaaliarvon varmistaminen. Sijoitustoiminta on erillään apurahatoiminnasta eikä sijoitusomaisuudessa ole eriä, joiden avulla hoidettaisiin yliopiston tukitoimintaa.

1.1.1. Rahastojärjestelmä ja sijoituspooli

Turun Yliopistosäätiön sijoitusomaisuus muodostuu säätiön hallittavien rahastojen sekä säätiön oman pääoman rahastojen varallisuudesta. Hallittavat rahastot eli nimikkorahastot on perustettu lahjoitusten, testamenttien tai keräysten avulla ja niiden säännöt määräävät apurahojen kohteet. Yleensä säännöt määräävät osan tuotosta siirrettäväksi rahaston pääomaan. Oman pääoman rahastojen sekä pääomaa että tuottoa voidaan käyttää Turun yliopiston tukemiseen säätiön hallituksen päättämällä tavalla. Sekä oman pääoman rahastot että hallittavien rahastojen varallisuus on omaisuudenhoitoa varten yhdistetty ns. sijoituspooliksi, josta kullakin rahastolla on oma prosentuaalinen osuutensa. Säätiön sijoitusomaisuuden tuotot jaetaan rahastoille niiden osuuksien perusteella. Uusien lahjoitusten liittämistä ja rahastojen pääomasta tehdyistä veloituksista on säännöt. Säätiöllä on myös mahdollisuus muodostaa erilliskatteisia rahastoja, joiden varat ilmoitetaan tilinpäätöksessä erillään säätiön muista varoista.

1.1.2. Sijoitusstrategia

Turun Yliopistosäätiön sijoitusomaisuuden hoito perustuu säätiölakiin ja säätiön omaan kirjalliseen sijoituspolitiikkaan. Säätiön varat on sijoitettava varmalla ja tuloa tuottavalla tavalla. Säätiön sijoitusomaisuus jaetaan omaisuusluokkiin, joita ovat sijoituspolitiikan mukaan kotimaiset osakkeet (normaalipainona noin 40% koko sijoitusomaisuudesta), eurooppalaiset osakkeet (15%) joukkovelkakirjalainat ja rahamarkkinainstrumentit (15%), sekä asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeet (30%). Omaisuusluokkien normaalipainojen ja keskinäisten korrelaatioiden mukaan laskettuna säätiön sijoitusomaisuuden tuottotavoitteeksi on määritelty pitkällä aikavälillä keskimäärin 9 % vuodessa, jolloin riskiä kuvaava vuosittainen volatiliteetti on noin 11 %. Sijoituspolitiikassa on säännöt riskikeskittymistä. Omaisuudenhoidosta vastaa säätiön hallitus, jota avustaa hallituksen jäsenistä koostuva sijoitustoimikunta. Omaisuudenhoito on järjestetty siten, että yksittäisten osakesijoituspäätösten tekijöinä ovat kirjallisten sopimusten perusteella ammattimaiset varainhoitajat. Säätiön hallitus valvoo ja vastaa omaisuudenhoidon järjestämisestä.

1.2 Varainhankinta

Varainhankintaa toteutetaan hankkimalla lahjoituksia ja testamentteja sekä järjestämällä päätettyihin kohteisiin suuntautuvia keräyksiä. Turun Yliopistosäätiön julkisuuskuvan on oltava sellainen, että sille on luontevaa tehdä lahjoitus tai testamentti niin tutkimuksen tarpeita kuin kulttuurisiakin tavoitteita palveleviin tarkoituksiin.

1.2.1. Lahjoitukset ja perinnöt

Lahjoitusten ja testamenttien hankintakysymyksissä noudatetaan säätiöille ja rahastoille ominaisia maltillisia toimintaperiaatteita, ylläpidetään myönteistä julkisuuskuvaa ja viestitään ulospäin niistä monipuolisista mahdollisuuksista, joita Turun yliopisto voi tarjota esimerkiksi nimikkorahastojen perustamiseksi. Testamenttien saaminen yksityisiltä kansalaisilta on hienovaraisuutta edellyttävä kysymys. Ihmisten intressit ovat varsin vaihtelevia ja Turun yliopiston monialaisuus on tässä yhteydessä hyväksi.

Mielenkiintoa testamentti- ja lahjoituskysymyksiin edistetään näkyvällä ja myös laajalle yleisölle suunnatulla apurahojen jakotilaisuudella. Jakotilaisuudet järjestetään näyttävänä tapahtumina Floran päivänä 13.5. pitopaikkanaan edustava tila, esimerkiksi Vanha Akatemiatalo. Jakotilaisuuden ohjelma laaditaan tieteellisesti ja taiteellisesti houkuttelevaksi ja vaikuttavaksi. Säätiö voi järjestää myös muita mahdollisiin lahjoittajiin ja muihin yliopiston ystäviin vetoavia tilaisuuksia, joissa esitellään Turun yliopistossa tehtävää tutkimus- ja opetustoimintaa.

Yritysten osalta kysymyksessä on lähes aina vuorovaikutussuhde: kummankin osapuolen pitää voida omalla tavallaan hyötyä lahjoitustoiminnasta. Toiminta voi kohdistua tutkimuksellisiin asioihin tai olla osin myös PR-pohjaista nimikkorahastotoimintaa.

1.2.2. Keräykset

Varainhankintaa voidaan toteuttaa myös keräyksiin nimettyihin kohteisiin (esim. Granö-keskus, Bengtskär, Vanhalinna). Myös yhteistyösopimukset voivat tulla kysymykseen erityiskohteiden osalta. Eräs merkittävä mahdollisuus varainhankintaan ovat merkkipäivät ja niiden yhteydessä järjestettävät keräykset. Nämä antavat hyviä mahdollisuuksia nimikkorahastojen tai nimikkostipendien perustamiseksi.

2. Toiminnan vaikuttavuus ja tehokkuus

Säätiö pyrkii toimimaan siten, että se tukee mahdollisimman hyvin Turun yliopistoa ja sen kehittymistä. Tästä syystä säätiön toiminnan tulee olla tuloksellista ja vaikuttavaa mutta samalla myös kustannustehokasta.

2.1. Dynaaminen vaikuttavuus

2.1.1. Painopisteajattelu

Turun Yliopistosäätiön taloudellisten resurssien määrä suhteessa Turun yliopiston toiminnan laajuuteen on pieni. Tästä syystä säätiön tuki tulee kohdistaa sellaisiin huolellisesti rajattuihin ja tärkeäksi koettuihin yliopiston toiminnan alueisiin, joilla on hyvät tuloksellisuuden edellytykset, mutta jotka eivät joko yliopiston normaalin budjettirahoitteen tai muiden ulkopuolisten tahojen tarjoaman rahoituksen puitteissa saisi tarvittavia resursseja. Tästä syystä säätiö pyrkii reagoimaan nopeasti ja joustavasti sekä kannustamaan yliopiston sisältä nousevia uusia avauksia ja mahdollisuuksia.

2.1.2. Vuosittaisten apurahojen määrä

Säätiö pyrkii vuosittain jakamaan vakiomäärän tutkimusapurahoja. Vuosittaiseksi tutkimus- ja nuoren tutkijan apurahojen lukumääräksi on päätetty 100 kpl/v. Riittävän suurella lukumäärällä apurahoja taataan kaikkien, pienimpienkin, yliopiston tutkimusalojen mahdollisuudet saada tukea säätiöltä. Vakiolukumäärällä pyritään puolestaan varmistamaan se, että jaettavien apurahojen suuruus on riittävä, jotta tutkimushankkeilla olisi kohtuulliset taloudelliset edellytykset tavoitteidensa saavuttamiseen.

2.2. Toiminnan tehokkuus

2.2.1. Keskittyminen vain yliopiston tukemiseen

Säätiön tarkoitus ja tehtävät on määritelty säätiön säännöissä. Säätiö toimii selkeästi vain omalla toimialueellaan eikä laajene toimintoihin, jotka eivät liity sen perustarkoitukseen ja joiden yhteyttä Turun yliopistoon ja sen tukemiseen ei voi selvästi perustella.

2.2.2. Tuki uusien hankkeiden käynnistämiseksi

Säätiön strateginen tavoite dynaamisen vaikuttavuuden saavuttamiseksi ei saa johtaa hallinnollisesti raskaiden jatkuvien tehtävien hoitoon, koska pitkällä aikavälillä tämä tukahduttaisi uusien hankkeiden edistämisen. Säätiö pyrkii toiminnallaan käynnistämään, kannustamaan ja tukemaan uusia hankkeita yliopiston piirissä ja yliopiston tukemiseksi. Jo näiden hankkeiden käynnistämisen yhteydessä varmistutaan niiden tavoitteiden

saavuttamisen realistisuudesta ja siitä, että hankkeiden valmistuttua ne siirtyvät osaksi yliopiston normaalia toimintaa tai jonkin muun organisaation hoidettavaksi.

3. Aineellinen tuki yliopistolle

3.1 Apurahatoiminta

Apurahatoiminta on säätiön keskeinen tehtävä. Säätiön käyttämä omaisuuden arvon pitkän aikavälin keskiarvoon perustuva vuosittaisten apurahojen jakojärjestelmä varmistaa vuotuisen jakosumman vakauden. Tästä seuraa myös se, että vuosittain jaettavien apurahojen kokonaisuromäärän merkittävää lisäystä voidaan saada aikaan vain säätiön saamien uusien lahjoitusten ja testamenttien avulla. Apurahatoiminnan suomaa julkisuutta käytetään hyväksi lahjoitusten saamiseksi ja nimikkorahastojen perustamiseksi.

3.1.1 Apu- ja määrärahat tutkijoille

Turun Yliopistosäätiön tuen kohteet ovat seuraavat:

- tutkimusapurahat (muut kuin väitöstutkimukset)
- nuoren tutkijan apurahat
- kongressi ja tutkimusmatkat (ulkomaille)
- väitöskirjojen kielentarkastus- ja painatuskulut
- tutkimusten kielentarkastus- ja painatuskulut
- kansainvälisten kongressien ja symposiumien järjestäminen Turussa
- tutkijakoulujen seminaarit
- opetusretkeilyt (ulkomaille)

Tutkijakouluista tuetaan lähinnä sellaisia, jotka eivät saa rahoitustaan opetusministeriöltä tai Suomen Akatemialta.

3.1.2 Muu taloudellinen tuki

Muuta taloudellista tukea annetaan muihin Turun yliopiston kannalta tärkeisiin avauksiin ns. starttirahana (esim. alumnitoiminta). Tällöinkin pidetään kuitenkin huoli siitä, ettei tuettava toiminta vaadi käynnistyttyään jatkuvaa tukea vaan siihen saadaan joko budjettirahoitusta tai sitten hanke jatkuu muuten normaalein taloudellisin periaattein. Kysymykseen voivat tulla myös sellaiset kulttuurihankkeet, joiden voidaan katsoa läheisesti palvelevan Turun yliopiston toimintaa tai julkisuuskuvaa.

3.2 Erillisprojektit

Määräaikaisilla tarkoin määritellyillä erillisprojekteilla säätiö toteuttaa tarkoitustaan edistämällä Turun yliopiston tarkoitusperiä säätiön, sen tukijoiden, luottamushenkilöiden tai työntekijöiden luovalla ja konkreettisella työpanoksella. Projektien kautta Turun yliopistolle voi muodostua säätiön toiminnasta esim. pysyviä säästöjä tai tuottoja tai muunlaista

lisäarvoa. Erillisprojekteilla toteutetun yliopiston tuen määrä voi olla vaikeasti arvioitavissa taloudellisilla ja muilla mittareilla.

3.2.1 Kasarmialue

Turun Yliopistosäätiöllä on enemmistöosakkuus Kiinteistö Oy Turun Kasarmialueessa, jonka se omistaa yhdessä Senaatti -kiinteistöjen kanssa. Yhtiö rakennutti Turun vanhalle kasarmialueelle kahdelle tiedekunnalle uudet rakennukset vuosina 2000-2002. Turun Yliopistosäätiön panos hankkeen alulle saattamiseksi, sen eteenpäin viemiseksi ja loppuun saattamiseksi oli ratkaiseva. Ratkaisuilla voitiin vaikuttaa paitsi kasvatustieteiden ja yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan tilojen määrään ja laatuun myös yliopiston maksamien tilavuokrien tasoon, joka vaikuttaa laajemminkin yliopiston kiinteistöhallinnan strategiseen ajatteluun sekä toimintakulttuurin muutokseen. Säätiön sijoitusomaisuuteen kohdistuva riski on hankkeessa minimoitu ja sijoitetuille varoille saadaan kohtuullinen tuotto. Turun Yliopistosäätiöllä on hankkeen myötä asiantuntemusta ja valmiutta olla mukana Turun yliopistoa palvelevissa tulevissakin tilahankkeissa.

3.2.2 Juhlavuoden rahasto

Turun yliopiston juhlavuoden rahasto –niminen sijoitusrahasto perustettiin vuonna 2000. Rahastoyhtiö palauttaa puolet hallinnointipalkkiosta Turun Yliopistosäätiön kautta Turun yliopiston tukeen. Tuki kohdistetaan erityisesti alumnitoimintaan ja yliopiston sidosryhmätyön edistämiseen. Rahasto-osuuksien merkitsijät voivat siten oman säästö- ja sijoitustoimintansa myötä tukea Turun yliopiston toimintaa.

4. Turun yliopiston kulttuuristen ja henkisten päämäärien tukeminen

Turun yliopiston kulttuuristen ja henkisten päämäärien tukeminen voi olla toiminnallista ja viestinnällistä. Kysymykseen voivat tulla Turun yliopiston kulttuuri-imagoa tukeva toiminta erilaisin hankkein. Viestinnällisinä välineinä voivat tiedotusvälineiden ohella olla esimerkiksi säätiön ja eri organien (Granö-keskus, Vanhalinna jne.) valtuus- ja neuvottelukunnat. Muitakin sidosryhmiä voidaan mahdollisuuksien mukaan hyödyntää.

4.1 Kulttuuri-investoinnit

Yhteistä säätiön kulttuuriomaisuudelle on se, että se kiinteästi liittyy Turun yliopiston toimintaan tai edistää yliopiston julkisuuskuvan rakentumista. Samalla kulttuurikohteet toteuttavat säätiön tarkoitusta ja niiden avulla viestitään säätiön toiminnasta suurelle yleisölle. Näin kohteet ovat yhteydessä myös säätiön varainhankintatavoitteisiin.

4.1.1. Liedon Vanhalinna – Turun Yliopistosäätiön lahjoitusomaisuuden symboli

Lietolaiset kulttuurivaikuttajat ja Turun yliopiston ystävät Mauno ja Ester Vanhalinna lahjoittivat Aurajoen rannalla Liedon Vanhalinnassa sijaitsevan yli 80 hehtaaria käsittävän tilakokonaisuuden historiallisine linnavuorineen yksityiselle Turun Yliopistolle Snellmanin päivänä vuonna 1956.

Turun Yliopistosäätiön toimesta tilakokonaisuuden rakennukset on peruskorjattu, tilan toiminnoille on laadittu kehittämissuunnitelma ja suunnitelmaa toteutetaan tavoitteellisesti ja määrätietoisesti. Tilalta tulevilla tuotoilla voidaan varmistaa rakennusten säilyminen sekä lahjakirjan toiminnallisten ja yliopistoa tukevien tavoitteiden saavuttaminen. Kartanokokonaisuuden kunnostustyö museo-, kokous-, seminaari- ja juhlaikäyttöön valmistui vuonna 2001. Vanhalinnasta on tullut merkittävä juhlien ja muiden tilaisuuksien pitopaikka.

Vanhalinnan toiminnasta vastaa Turun Yliopistosäätiön yhteydessä toimiva Liedon Vanhalinna –säätiö, jonka tehtävänä on lahjakirjan toteuttaminen, museotoiminnan harjoittaminen, Turun yliopiston Vanhalinnaan sijoittuvan tutkimuksen edistäminen ja muu Turun yliopiston Vanhalinnaan sijoittuvien toimintojen tukeminen. Vanhalinnan toiminnassa halutaan kunnioittaa Turun Suomalaisen Yliopiston lahjoittajien halua suomalaisen kulttuuriperinteen vaalimiseksi.

4.1.2. Turun yliopiston ja Tarton yliopiston Granö-keskus – Suomen ja Viron kulttuurivaihdon tukikohta

Turun Yliopistosäätiö osti vuonna 1998 Tartossa sijaitsevan arkkitehti Alvar Aallon suunnitteleman talon, Villa Tammekannin. Se korjattiin mahdollisimman tarkasti Alvar Aallon alkuperäisen suunnitelman mukaan. Kunnostustyö, jota tuki myös joukko suomalaisia yrityksiä ja yhteisöjä, valmistui vuonna 2000. Huhtikuussa 2000 talo vihittiin Turun ja Tarton yliopistojen Granö-yhteistyökeskukseksi. Granö-keskuksen neuvottelu-, majoitus- ja saunatilat tarjoavat erinomaiset puitteet kokouksille. Maaliskuussa 2002 Villa Tammekannin kunnostustyölle myönnettiin Europa Nostra –mitali, joka on arvokas kansainvälinen kulttuuriperinteen vaalimisesta myönnettävä palkinto.

Opetusministeriö on antanut Turun yliopistolle erityistehtävän Itämeren alueen yliopistoyhteistyön kehittämiseksi. Turun ja Tarton yliopistojen suhteet ulottuvat aina ensimmäisten yliopistojen perustamiseen saakka. Virallinen yhteistyösopimus Tarton ja Turun yliopistoilla on ollut vuodesta 1987 lähtien. Granö-keskuksen toiminnan kautta Turun Yliopistosäätiö haluaa tukea myös Viron ja Suomen välistä kulttuurivaihtoa.

4.1.3. Bengtskärin majakka – arvokas kulttuurikohde

Turun Yliopistosäätiö osti Bengtskärin majakan vuonna 2000 turvatakseen Turun yliopiston ja sen täydennyskoulutuskeskuksen 1990-luvun alussa alkaneen toiminnan majakalla. Turun Yliopistosäätiön tehtävänä on varmistaa majakan pysyminen avoimena yleisölle sekä kehittää majakan toimintaedellytyksiä. Majakan tukemiseksi on perustettu erillinen Bengtskär-rahasto, jonka pääomaa kartutetaan lahjoituksin, testamentein ja keräyksin.

Bengtskärin majakan hankkimisella Turun Yliopistosäätiö haluaa osoittaa pyrkimyksensä merkittävien kulttuurikohteiden tukemiseksi. Bengtskärin majakka on kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde. Tämä Pohjoismaiden korkein majakka on nykyisin myös hyvin suosittu matkailukohde. Majakka on vuokrattu Wilsonin yrittäjäperheelle, joka vastaa majakan toiminnasta.

4.2 Ulkoinen ja sisäinen vaikuttavuus

Turun yliopiston kulttuuristen ja henkisten päämäärien tukemiseen liittyvää ulkoista ja sisäistä vaikuttavuutta parannetaan suuntaamalla toiminta keskeisiin kohderyhmiin, kehittämällä vaikutuskeinoja ja viestinnän sisältökysymyksiä, selventämällä yliopiston tukijoiden keskinäistä työnjakoa ja organisointia sekä lisäämällä panostusta.

4.2.1 Kohderyhmät

Keskeiset kohderyhmät, joiden keskinäistä vuorovaikutusta Turun yliopiston tukemiseksi pyritään kehittämään, voidaan ryhmitellä seuraavasti:

- Turun yliopisto kansainvälisesti kilpailukykyisenä monialaisena tutkimus- ja opetusinstituutina
- yliopiston sisäiset kohderyhmät, esimerkiksi tiedekunta-, laitos- ja yksilötasoilla, jotka ovat keskeisiä yliopiston sisäiselle hengelle ja ”ruohonjuuritasolla” vastaavat yliopiston varsinaisten tehtävien toteuttamisesta
- Turun yliopiston alumnikunta ja Turun Suomalainen Yliopistoseura ry, joihin liittyy pitkäaikainen henkilökohtainen sitoutuminen ja tuki yliopistolle
- Turun yliopistoa lähellä olevat laajat kansalaispiirit ja yksilöt sekä historia, joka on ollut synnyttämässä ja tukemassa yliopistoa
- alueelliset sidosryhmät, joille yliopistolla on keskeinen alue- ja elinkeinopoliittinen merkitys
- kansainväliset sidosryhmät, joiden kanssa yliopistolla on vaikuttavuutta ja vuorovaikutusta Itämeren alueella ja EU:ssa sekä vaikutusta kansainväliseen kilpailukykyyn

4.2.2 Vaikutuskeinot ja viestinnän sisältö

Säätiön vaikuttamisen keinot ovat samoja kuin viestinnässä yleensä: viestintää tiedotusvälineiden, tapahtumien, omien tilaisuuksien, toimielinten ja yksilöiden kautta. Viestinnän oleellisena sisältönä on Turun yliopiston keskeinen merkitys kansainvälisesti kilpailukykyisenä, monialaisena akateemisena yhteisönä ja säätiön rooli sen tukena mm. apurahatoiminnan, erillishankkeiden ja yliopistokulttuuria vahvistavien toimintojen avulla. Sitä vastoin yliopiston tiede- ja korkeakoulupoliittiset linjaukset eivät kuulu säätiön välittömään tehtäväkenttään.

4.2.3 Organisointi ja panostaminen

Turun yliopiston tukijoiden kentässä pyritään tarkoituksenmukaiseen ja tulokselliseen keskinäiseen tehtävien jakoon:

- säätiön rooli on ennen kaikkea tukea yliopistoa taloudellisilla resursseilla, panostaa ja tukea valittuja painopisteitä
- Turun Suomalaisen Yliopistoseuran ja alumnitoiminnan rooli on toimia yksilöiden yhteenliittymänä, organisoida ja edistää suotuisaa ilmapiiriä
- Turun yliopisto on toiminnan varsinainen substanssi, ”vapaan kansan lahja vapaalle tieteelle”, joka antaa käyttövoiman kahdelle ensin mainitulle